IZPITI ANGLEŠKIH UNIVERZ V SLOVENIJI

Marina Štros

Vse več je ljudi, ki potrebujejo mednarodno veljavna dokazila o znanju angleščine; pot do njih vodi prek mednarodnih izpitov. Poglavitni ponudnici tovrstnega preverjanja znanja sta Velika Britanija in ZDA. Med najbolj znanimi in priznanimi so izpiti UCLES univerze Cambridge in ameriški izpit TOEFL.

TOEFL (Teaching of English as a Foreign Language) je izpit, ki ga zahtevajo kot vpisni pogoj predvsem visokošolske ustanove v ZDA in Kanadi. Izpitov UCLES (University of Cambridge...) je več in služijo za preverjanje znanja angleščine na različnih stopnjah izobrazbe, vse od osnovne do visokih šol. V Veliki Britaniji obstaja poleg izpitov univerze Cambridge tudi vrsta izpitov drugih izobraževalnih ustanov, kot so univerza London, univerza Oxford, Trinity College in Institut Pitman.

Pri nas se vse bolj uveljavljajo predvsem izpiti univerze Cambridge. Zakaj? V primerjavi z drugimi imajo po eni strani najdaljšo tradicijo, po drugi pa se nepretrgoma izpopolnjujejo in prilagajajo rabi sodobnega jezika in novim zakonitostim in spremembam, ki se porajajo v angleškem jeziku.

Od vseh mednarodnih izpitov po svetu se za izpite univerze Cambridge odloča največ kandidatov. Vsako leto se nanje prijavi približno 300.000 ljudi iz 90 držav sveta. Pri nas je mogoče opravljati naslednje izpite:

- Preliminary English Test – PET
- First Certificate in English – FCE
- Certificate in Advanced English – CAE
- Certificate in Proficiency in English – CPE

Spričevala univerze Cambridge so sicer mednarodno priznana, ne pomenijo pa kvalifikacije. So kazalec visoke ravni znanja angleškega jezika in izredno pomembno dokazilo strokovne usposobljenosti posameznikov. Obstajajo pa tudi izjeme: v Švici na primer je mogoče poučevati angleščino kot tuji jezik zgolj na podlagi spričevala CPE (Certificate of Proficiency in English) in dodatnega izpita iz didaktike poučevanja jezika. Prav tako je CPE izredno pomemben za študente, ki želijo študirati na kateri koli univerzi v Veliki Britaniji. CPE je namreč uradno predpisan ustni izpit za vse tuje študente na angleških univerzah.

Stopnje znanja po mednarodni lestvici

Za vse izpite univerze Cambridge in druge ustanove, ki organizirajo mednarodno priznane izpite, je The English Speaking Society leta 1985 pripravila devetstopenjsko lestvico znanja tujega jezika in pregled izpitov, ki dokazujejo znanje na določeni stopnji. Najnižja stopnja je 1, najvišja 9. Uporabnik z najnižjo stopnjo znanja se ne more sporazumevati v angleškem jeziku, le razpozna posamezne znake (npr. na cesti, v trgovini, v šoli) in obvlada najpreprostejše izraze pozdravljanja in zahvale. Na deveti stopnji obvlada tuji jezik do najmanjših podrobnosti, s svojim znanjem velikokrat prekaša celo tiste, ki jim je angleščina materni jezik.

V katero stopnjo sodijo izpiti, ki smo jih omenili?

PET: 4. stopnja = Threshold Level User

(Izraz Threshold Level označuje stopnjo znanja, kot jo je

vpeljal Svet Evrope in ustreza približno našemu osmemu razredu)

FCE: 5. stopnja = Independent User

(Izraz označuje stopnjo znanja angleškega jezika v srednji soli). FCE je najbolj razširjen izpit na svetu.

CAE: 6.–7. stopnja = Good User

(Na tej stopnji kandidat uporablja jezik popolnoma sproščeno za študijske in poslovne namene, za vsakdanje sporazumevanje in tudi poučevanje).

Termini za opravljanje izpitov univerze Cambridge

Izpit PET lahko kandidati opravljajo štirikrat letno: marca, maja, julija ali avgusta in novembra. V Sloveniji smo se v večini primerov odločili za majski rok, ker do takrat lahko najprimerneje in dovolj uspešno pripravimo kandidate za izpit. Izpite FCE, CAE in CPE lahko opravljate junija in decembra. Približno 60% vseh izpitov Cambridge organizira Britanski svet, kar pomeni, da kandidati lahko opravljajo izpit v svoji državi, rezultate izpita pa ocenijo v Veliki Britaniji.

Vsebina posameznih izpitov

PET vsebuje le tri dele: branje in pisanje (združeno), ki traja 1,5 ure, ustno razumevanje, 0,5 ure, in pogovor, ki traja od 8 do 10 minut.

Vsi drugi izpiti vsebujejo pet delov: preverjanje bralnih spretnosti, 1 ura, pisno preverjanje, 1,5 ure, preverjanje slovnice, 1,5 ure, preverjanje spretnosti razumevanja slušnega sporočanja, 30–40 minut, in pogovor, 15 minut.

Ocena

Vsi izpiti so ocenjeni z A, B, C, D, E. Kandidat uspešno opravi izpit, če dobi oceno A, B ali C. Če dobi oceni D ali E, to pomeni, da izpita ni opravil.

Spričevala za poslovneže

Tudi pri nas je mogoče opravljati izpite iz poslovne angleščine. Poleg izpita SEFIC (Spoken English for Industry and Commerce), ki je namenjen poslovnim ljudem, je tu še CEIBT, izpit iz znanja poslovne angleščine na precej višji težavnostni stopnji, kot je SEFIC.

Od leta 1994 se študentje na Ekonomski fakulteti lahko v okviru rednih predavanj pri angleškem jeziku pripravljajo na izpit CEIBT, na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo pa na vse stopnje izpitov Cambridge.

Ne samo na fakultetah, tudi v nekaterih ustanovah in podjetjih, kot sta na primer Krka in Petrol, delavci z odličnim znanjem jezika pripomorejo k mednarodnemu ugledu podjetja in tudi države.

V slovenskem prostoru sta do zdaj največ kandidatov uspešno pripravila Center za tuje jezike in Jezikovna šola Babylon. Obe ustanovi zaposlujeta tudi izpraševalce univerze Cambridge.

Univerza Cambridge je junija 1992 objavila naslednje podatke za svoje izpite:

Kandidati po spolu	
ženske	63%
moški	37%
Kandidati po starosti	
11-15 let	23%
16-20 let	47%
21-25 let	17%
Kandidati po izobrazbi	
osnovna	11%
srednja do 16 let	42%
srednja do 19 let	30%
diploma ali podobno	17%
Razlogi za opravljanje izpita	
osebni	34%
zaposlitev v svoji državi	29%
nadaljnji študij angleščine	21%
nadaljnji študij na drugih področjih	9%
zaposlitev v tujini	7%

Največ kandidatov za omenjene izpite prihaja iz Zahodne Evrope ter Srednje in Južne Afrike. Največ kandidatov opravlja izpite v svoji domovini, 15% kandidatov pa v Veliki Britaniji.

V Sloveniji želimo biti enakovreden partner ljudem in narodom na vseh področjih človekovega udejstvovanja. Ponosni smo na svoj materni jezik, toda za pot v svet ne zadošča. Znanje tujih jezikov nam bo omogočilo vključitev v vse tokove evropskega in svetovnega skupnega življenja.